

PROIECTUL FAC CE VREAU, DAR ȘTIU CE FAC LA BIBLIOTECA „OVIDIUS”

Victoria CEBANU,
șef oficiu, Filiala „Ovidius”

Abstract

The Project I do what I want, but I know what I'm doing presented by the Ovidius Branch at the FedEx days aimed to cultivate a responsible behavior of users in order to develop, maintain and fortify the mental and physical health. The project includes a cycle of meetings Talking with psychologist, Dr. Ludmila Bolboceanu, specialist of the Department of professional education from the Ministry of Education of the Republic of Moldova. The project duration – from December 2014 to May 2015 includes six sessions. The target group selected from the students of the „Mihai Viteazul” theoretical School belongs to the risk group of teenagers. The subjects was selected after an opinion pool, elaborated by the “Ovidius” Branch.

The project highlights the problems needed to be analyzed and solved: the problem of physical violence, developing of the young individuality, sexual education etc. However, the project reveals the desire to know and to read the books form the collection of Ovidius Branch, recommended by the specialist.

Keywords: *The Project I do what I want, but I know what I'm doing, Ovidius Branch, the physical and mental health, development of a young personality, sexual education, physical violence.*

Proiectul sus-numit a fost înaintat în cadrul zilelor FedEx, inițiate la Centrul Național de Excelență pentru Bibliotecari al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. A fost orientat spre cultivarea unui comportament conștient și responsabil al individului în scopul dezvoltării, menținerii și fortificării sănătății fizice și psihice. Proiectul *Fac ce vreau, dar știu ce fac* a inclus în sine un ciclu de întâlniri *De vorbă cu psihologul*, acceptat cu amabilitate de Ludmila Bolboceanu, doctor în pedagogie, specialist principal la Direcția de învățământ profesional din cadrul Ministerului Educației al Republicii Moldova. Durata desfășurării proiectului a fost stabilită pe perioada decembrie-mai și a inclus șase ședințe, fiecare având o notă individuală. Pentru grupul-țintă au fost selectați elevii clasei a X-a a Liceului Teoretic „Mihai Viteazul”, deoarece fac parte din grupa de risc a perioadei de adolescență. Temele abordate au fost selectate în urma unui sondaj de preferințe, elaborat de către Biblioteca „Ovidius”.

Prima ședință a avut ca temă de discuție *Relația între generații*. Conflictul între generații este mai pronunțat în ziua de astăzi ca niciodată și are loc între părinți și adolescenți neconțenit. Cu regret, constatăm că la baza acestor relații tensionate stau resursele limitate în timp ale părinților, comunicarea defectuoasă, precum și schimbările de principii, mentalitate sau modelele culturale ce apar în societate, pe care părinții nu reușesc, de multe ori, să le înțeleagă și să se adapteze la ele, pentru educația copiilor lor. Și atunci prin intermediul acestui proiect a apărut necesitatea să punem în discuție unele situații din viață, având un dialog deschis și sincer între psiholog și grupul-țintă ca rezultat al căruia s-au propus variante de rezolvare concrete. Spre o concluzare mai efectivă, următoarele ședințe, la propunerea specialistului, au fost sistematizate conform anumitor teme de discuții ținându-se cont de totalitatea caracteristicilor fiziologice ale participanților. S-a propus să se desfășoare unele întâlniri separat cu fetele, cu băieții și, neapărat, cu părinții. Tinerii au acceptat propunerea și au rămas satisfăcuți de modul în care au fost tratați. Ei au declarat că de mai mult timp au simțit necesitatea unor asemenea întâlniri, discuții.

Cea de-a doua întâlnire a elevilor clasei a X-a de la Liceul Teoretic „Mihai Viteazul” cu psihologul Ludmila Bolboceanu a fost așteptată cu nerăbdare. Tinerii au venit din timp, bine dispuși, pregătiți pentru o nouă discuție. Dialogul a început la o ceașcă de cafea, într-o atmosferă lejeră, amicală. *Stima față de om* a fost tema discuției, abordând subiectul relația pedagog-elev de la egal la egal. Apoi a fost discutat cazul de omor și viol al copilei din satul Hăsnășeni Mari, raionul Drochia, trecând spre următoarea temă *Suicidul și cauzele provocării acestuia*. Au analizat suicidul pe motiv de dragoste neîmpărtășită și apoi cel ce e cauzat de sărăcie disperată sau exces de alcool și droguri. Consumul de alcool, drogurile sporesc riscul de suicid la minori în vârstă de 14-18 ani. Pe parcursul discuției au fost determinate și alte cauze, ce conduc la suicid – dorința exagerată a orgoliului propriu, relațiile intercolegiale (când cei mai tari îi umilesc pe cei mai slabi) etc. Dna L. Bolboceanu a remarcat: „Tentativele de suicid la adolescenți se produc pentru a atrage atenția asupra propriilor probleme și nicidecum pentru a-și întrerupe definitiv viața. De aceea, organizarea profilaxiei suicidului necesită ca persoanele care sunt în preajma persoanei cu gânduri suicidale să fie mai receptivă la trebuințele minorului și să țină cont de particularitățile individuale de vârstă. Ea a propus ca părinții să cultive atitudini pozitive față de tineri și să formeze relații interpersonale pozitive în familie. La despărțire dna Ludmila Bolboceanu a solicitat ca la următoarea întâlnire să întreprindă o discuție doar cu fetele având ca generic *Să vorbim între noi, fetele*. Propunerea le-a căzut pe plac domnișoarelor fiind intrigate, după care și-au manifestat nerăbdarea pentru noua întâlnire preconizată.

Cum a și fost planificată, cea de-a treia ședință a avut loc doar cu reprezentantele sexului frumos. Tema discuției a sunat în felul următor: *Viața sexuală în rândurile tinerilor*. E o temă dificilă, să discuți în prezența băieților e cam jenant pentru unele din ele, deoarece interesul pentru sexul opus se reduce mai mult la o prietenie nevinovată. Cu timpul însă lucrurile se schimbă, interesul pentru sexul opus devine mai persistent. Adolescenții simt nevoia de a se apropia de celălalt sex. Apar primele sentimente de dragoste și tineretul, avid de a cunoaște totul, este excesiv de curios și de interesat în a ști cât mai multe în domeniul sexualității. Din păcate, din nevoia de a-i proteja, noi, cei maturi, comitem unele greșeli și acționăm împotriva dorinței adolescenților de a trăi cu maximă intensitate o nouă etapă din viața lor, neabordând tema în cauză, considerând că e prea devreme să discutăm aceste subiecte. De aceea, dna L. Bolboceanu s-a axat pe unele aspecte dominante ce frământau grupul-țintă prezent în sală: gelozia părinților față de persoana adorată, atitudinea neglijență a unor tineri față de sine, primele manifestări ale sentimentelor de dragoste, administrarea relației cu o fată / cu un băiat, fuga în lume și alte multe probleme legate de vârstă și de conflictul între generații. La finele întâlnirii dna L. Bolboceanu le-a vorbit domnișoarelor despre educația corectă sau incorectă, când liceenii veniți la un spectacol de dragoste nu-și pot stăpâni emoțiile, reacționând la scenele de dragoste, printr-un comportament neadecvat (fluierături, țipete, tropăieli). De asemenea, au schițat împreună portretul psihologic al unei persoane îndrăgostite, arătând părțile pozitive și cele negative (ranchiuna și egoismul ce predomină). Cu un interes deosebit liceenele au discutat cu specialistul în domeniu despre comportamentul adolescenților în relațiile cu băieții proveniți din diferite medii, despre diverse situații din viață, ce ar trebui să cunoască și cum să se comporte.

După o întâlnire separată cu fetele, în cadrul celei de a patra ședințe pe aceeași temă au fost abordate problemele băieților față de același subiect. Au fost puse în discuție relațiile sexuale față de sexul opus, gesturile de iubire, prima experiență sexuală, principalele metode de protecție și alte multe probleme cauzate de bolile cu transmitere sexuală. Scopul discuției a fost să sensibilizăm tinerii prezenți la anumite pericole ce pot apărea la acest capitol, deoarece în decursul ultimelor decenii, când riscurile comportamentului sexual mai liber a crescut vădit printre tineri, apare evident necesitatea formării unor abilități sexuale fără risc. Întâlnirea a avut loc într-o atmosferă de încredere, confidențialitate și libertate. Doamna psiholog i-a dispus pe cei prezenți la sinceritate și discuție deschisă.

După întâlnirile desfășurate cu elevii, a urmat o întâlnire aparte cu părinții, poate cea mai greu realizabilă din diferite motive (lipsă de timp, program de serviciu diferit etc.), dar extrem de necesară. Doctorul în pedagogie, psihologul Ludmila Bolboceanu a solicitat întâlnirea

cu ei, deoarece curajul copiilor de a cunoaște „imediat” toate tainele vieții, îi cam sperie pe părinți. De aici apar și neînțelegerile între ei, conflictele între generații, acțiuni radicale, uneori fatale. Cum să evităm aceste conflicte, cum să găsim acel firicel care să ne lege într-o relație de încredere, de prietenie? Despre acestea și multe alte probleme de comportament, de relație între copii și părinți, a discutat doamna psiholog cu generația în vârstă (tăți, mămici, bunici, unchi etc.) în cadrul celei de-a cincea întâlniri a proiectului *Fac ce vreau, dar știu ce fac*. Specialistul a insistat asupra instruirii profesionale mai întâi a părinților, consultarea programelor de instruire pentru părinții adolescenților, pentru dezvoltarea abilităților de comunicare între generații, pentru a-și informa copiii și a le forma atitudini și practici corecte legate de sănătate. Discuția nu a fost simplă. Părinții și-au expus prin argumente viziunea personală despre metodele propuse de psiholog în abordarea subiectelor.

La sfârșitul lunii mai, Biblioteca „Ovidius” a încheiat ciclul de întâlniri cu psihologul Ludmila Bolboceanu și elevii clasei a X-a de la Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”. Proiectul a scos la iveală probleme care necesită o studiere, o rezolvare mai detaliată, pentru a vedea influența acestora asupra sănătății și dezvoltării tinerilor: problema violenței fizice, dezvoltarea personalității tinerilor, educația sexuală etc. Totodată, a evidențiat dorința de a cunoaște și de a consulta literatura în domeniul propus de către specialist, stocată în colecția Bibliotecii „Ovidius” referitor la propria sănătate și dezvoltare. Spre sfârșitul întâlnirii au fost binevenite și unele sfaturi de viață din partea dnei L. Bolboceanu: cum să trăim frumos și substanțial. S-a mai discutat cu liceenii despre apropiata vacanță, despre planurile pentru vară și le-a recomandat să se documenteze despre viitoarele studii, despre alegerea unei profesii cu perspectivă pentru societate. Să aleagă instituția de învățământ, pornind de la capacitățile de care dispun, de nivelul de pregătire.

Liceenii au mulțumit dnei Ludmila Bolboceanu pentru temele abordate pe parcursul acestor șase ședințe desfășurate, de sfaturile ce le-au primit, iar odată cu revenirea în toamnă la lecții să continue întâlnirile din cadrul acestui proiect. Menționăm și faptul că o bună parte dintre tineri au solicitat întrevederi confidențiale cu specialistul care le-a câștigat încrederea.